

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

Diguem-ne riscos

Diria que des que s'ha posat en marxa el desvetllament sobiranista, els catalans ens "hem agradat", per dir-ho a l'estil de l'innombrable. Ens hem sorprès per l'audàcia, el coratge i la disciplina que nosaltres mateixos havíem posat en dubte. Però la temptació de l'autocomplaença és sempre a tocar, i és convenient advertir d'alguns dels riscos –cinc– que, a parer meu, amenacen els encerts futurs.

EL PRIMER PERILL consisteix a convertir cada nova fita del desafiament independentista en una qüestió de tot o res. Per no anar més endarrere, ja ho va ser el plantejament del passat 11-S, que afortunadament vam superar amb nota. Però després hi hem tornat amb el 9-N, i no ens hem estavellat de miracle. Ara hi ha el risc de fer-ho amb les eleccions anticipades, dites plebiscitàries, en voler convertir-les en un referèndum definitiu, en l'ara o mai que ha de permetre la declaració última d'una independència que cauria *ipso facto*. La meua opinió és que aquesta lògica agonística, molt útil per assegurar una resposta massiva a cada nova etapa, amaga que no n'hi ha cap que resolgui res definitivament. Encara més: s'hauria d'advertir que si en una d'aquestes fites punxem, caldrà seguir endavant i redefinir estratègies.

SEGONAMENT, ÉSSUÏCIDA l'apel·lació obsessiva a la unitat de tothom i tothora, sigui societat civil, siguin partits. És cert que la unitat ens proporciona força, però perseguir la unitat també es pot perdre el temps, seguir estratègies erràtiques o forçar submissions. Però, esclar, després de dir que en depèn tot, quan la unitat es trenca en algun punt, es reacciona amb histerisme, en un clima de tensions desbordades que ens podríem estalviar perfectament. La unitat és un aliat estratègic, no una finalitat en ella mateixa. I això també val a l'hora de pensar en futures aliances electorals. ¿És convenient una candidatura de –relativa– unitat en unes properes eleccions? Potser sí. Però i si no, què? Doncs res: es fa d'una altra manera.

EN TERCER LLOC, hauríem d'aturar l'*encara més difícil* circense en les dinàmiques de mobilització social. Hem fet vies llarguíssimes i manifestacions amb filigranes. Hem demostrat que som capaços de sumar seny i rauxa concentrant-los en el minut 17:14. Genial. Ara, sisplau, no ens ho fem més difícil. I, en un sentit semblant, en quart lloc, crec que caldria anar alerta a no saturar la ciutadania. Portem uns quants anys sense parar. Uns s'hi han afegit més a darrera hora, però molts no han parat des de finals de la dècada passada. Atenció, doncs,

MANOLO GARCIA

Vigilem de no saturar la ciutadania amb un excés de mobilització, marxandatge, propaganda, etc.

a una saturació que pot ser de mobilització, de finançament, de marxandatge, de *spam* propagandístic a la xarxa, iconogràfica... Ens hauríem de relaxar una mica, que el camí és llarg.

FINALMENT, I EN CINQUÈ lloc, considero que darrerament es trepitgen molt arriscadament les línies que haurien de separar clarament l'acció pròpia de la societat civil –amb una notable legitimitat popular– de l'acció que és responsabilitat de les institucions polítiques –amb tota la legitimitat democràtica–. Si el govern convoca un procés participatiu, ¿cal esperar el vistiplau de l'ANC i Òmnium per respondre-hi positivament? ¿Són aquestes entitats les que han d'imposar terminis –*deadlines*– a la convocatòria d'unes eleccions anticipades? ¿Els partits els han de cedir la iniciativa a l'hora de negociar una llista electoral conjunta?

POTSER NO HI HA HAGUT errors, però estem assumint riscos que cal avaluar correctament. Una bona amiga de complexió menuda amb qui havíem fet grans excursions de muntanya –només vençuda aquest estiu per un càncer implacable–, davant dels desafiaments més elevats, sempre ens recomanava el "passet dels Alps": curt i constant. Sempre vam arribar al cim.